

2 K miesięcznie
z odsyłką.

Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f.,
3 fr. 50 ctm., 2 1/2 szyl., 70 cm. amer.

Tygodniowo w Krakowie 40 h,
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru **8 h.**
oddzielnego

Reklamacje otwarte są wolne od
opłaty pocztowej. — Redakcja
rękopisów nie zwraca i bezimiennych
listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Filipa 11.

Telefon Nr. 396.

Konto czekowe Nr. 34.095.

Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:

Pl. W W. Świętych 11.

Telefon Nr. 1354.

Konto czekowe Nr. 910.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
petitem 20 h. Za miejsce wiersza
petitem w Nadesłanem 60 h.

Geometria wyborcza w miastach.

Wedle opracowanego przez referenta komisji
sejmowej reformy wyborczej Stanisława Hen-
ryka hr. Badeniego projektu reformy wybor-
czej, kurya miejska polska ma się przedstawiać
w sposób następujący:

I. Kurya cenzusowa miejska:

Okręgi	Liczba posłów	Ludność bez Rusinów	Liczba żydów
Kraków-Podgórze	7	152 620	38 379
Tarnów, Wieliczka	2	40 807	16 201
Biała, Oświęcim	1	17 990	6 632
Nowy Sącz	1	23 616	7 967
Bochnia, Wadowice	1	17 211	3 385
Rzeszów	1	20 477	8 674
Jasło, Gorlice	1	16 664	5 757
Sanok, Krosno	1	15 134	5 609
Lwów	8	174 286	56 751
Przemyśl	2	40 347	15 572
Stanisławów, Knihininy- Tyśmienica	2	52 295	26 290
Drohobycz, Dolina	2	35 524	17 867
Kołomyja, Śniatyn	2	42 395	23 208
Tarnopol, Zagrobel, Bu- czacz	2	37 800	21 940
Jarosław	1	17 500	6 928
Sambar, Turka	1	24 383	10 262
Stryj	1	23 441	10 538
Brzeżany, Złoczów	1	20 179	9 697
Brody, Brody stare, Sokal	1	25 878	17 041
Jaworów, Gródek, Zółkiew	1	20 341	10 355

Razem 39 mandatów.

II. Kurya powszechnego głosowania:

Okręgi	Liczba posłów	Ludność bez Rusinów	Liczba żydów
Kraków-Podgórze	2	152 620	38 379
Tarnów, Wieliczka, Bochnia, Wadowice, Biała, Oświę- cim, Nowy Sącz	1	99 624	34 185
Przemyśl, Rzeszów, Jaro- sław, Gorlice, Jasło, Sa- nok, Krosno	1	110 122	41 540
Lwów	2	174 386	56 751
Brody, Brody stare, Sokal, Tarnopol, Zagrobel, Bu- czacz, Złoczów, Brzeża- ny, Jaworów, Gródek, Zółkiew	1	104 198	59 033
Kołomyja, Śniatyn, Stani- sławów, Knihininy, Ty- śmienica	1	94 690	49 498
Drohobycz, Dolina, Stryj, Sambar, Turka	1	83 384	38 767

Razem 9 mandatów!

Powyżej przedstawiona „geometria wybor-
cza” jest starą sztuczką, żeby albo utrudnić pe-
wnym stronnictwom kandydowanie, albo wyklu-
czyć możliwość ich zwycięstwa. „Geometria” ta
ka polega także na tem, że starzy, „zasiedziali”
posłowie wykradają dla siebie okręgi, które
mają być dla nich łatwymi do zdobycia.

Kuryę „cenzusową”, czyli klasy posiadającej,
zostawiamy na razie na uboczu; natomiast przy-
rzejmy się bliżej „podarunkowi”, który wię-

kszość sejmowa ofiaruje — klasie robotniczej,
a właściwie całej ludności 33 miast mia-
steczek galicyjskich.

Jest to sławetna „kurya powszechna”,
dająca 819 tysiącom (liczba z r. 1900) polskiej
ludności miejskiej we wszystkich 9 mandatów! We-
dle spisu z roku 1910 wyniesie ta ludność mi-
lion głów. Z tego 4 posłów dostaną Kraków i
Lwów, a na resztę miast w kraju przypadać ma
5 posłów!

Cała zachodnia Galicya od Białej aż po Tar-
nów i Nowy Sącz ma dostać jednego posła! Sie-
dm miast oddzielonych od siebie ogromnymi
prześcieniami mają się porozumieć i „wybrać”
aż jednego posła, prawdziwie nieszczęsną ofiarę,
„nadcześnika” i reprezentanta olbrzymia!... A jak
perfidnie przeciw robotnikom ten okręg skro-
jono, pokazuje się z tego, że największa osada
robotnicza Lipnik, większy niemal od Białej
ma utonąć w morzu wlejskich głosów, a do
okręgu miejskiego nie należy.

Albo w takim olbrzymim okręgu jak przemy-
ski (również z siedmiu miastami!) nie włą-
czono do Sanoka robotniczej Posady Ol-
chowskiej, mianując nagle robotników fa-
brycznych — rolnikami!

Bezwstydem i śmieszną antypolską zaja-
dłością p. referenta jest utopienie Borysła-
wia z jego 10.000 polskich robotników w ru-
sińskim chłopskim morzu! Przecież ta
kurya ma być wedle zamiaru galicyjskich pra-
wodawców reprezentacją robotniczą! Dla-
czegoż więc odcinać od niej ogromne
fabryczne osady robotnicze? Dlaczego
wydawać polskich robotników na zmajorzowa-
nie przez ruskich chłopów?

Żaden rozsądny i przyzwoity człowiek, Polak
czy Rusin, nie rozwiąże tej zagadki przewro-
tnego nierozumu. Tylko pod jednym kątem
widzenia można tę geometrię wyborczą zrozu-
mieć: Robi się olbrzymie okręgi wy-
borcze z wyłączeniem mas robotni-
czych, po to, aby wybory przeprowa-
dzali starostowie i aby zamiast re-
prezentanta robotników wybierano
tam — jeszcze jednego konserwaty-
stę... Oto rozum stanu „reformatorów” galicyj-
skich.

Jedną ręką dać prawie jałmużnę, drugą ręką
ją równocześnie wydrzeć, zasiać rozgoryczenie
i poczucie głębokie krzywdy, ograbić z prawa
ludzi i uratować jeszcze parę lat marnych rzą-
dów swoich, — to się w tym sejmie nazywa
„polską” polityką!

Wskazaliśmy na te szalone wady reformy,
które od razu rzucają się w oczy. Ale ma ona
jeszcze więcej takich „błędów piękności”, które
zaczną dzień po dniu wylazić na światło dzien-
ne. Zanalizujemy je po kolei.

Obywatele!

Towarzysze!

Robotnicy!

Sejmowa reforma wyborcza zagrożona jest przez
intrygantów wszechpolskich i obszarników podol-
skich. Ludność miast i wsi musi z całą energią
wystąpić w obronie tego tak skromnego postępu
politycznego, jakim jest obecna reforma sejmowa.

W chwili gdy reakcja wytyża swe siły, by nie
dopuścić do najskromniejszego nawet zdemokraty-
zowania sejmu, musi odezwać się donośny głos

klasy pracującej, nie mającej dotąd w sejmie zu-
pełnie zastępstwa.

W niedzielę 6 kwietnia odbędzie się w ca-
łym kraju

demonstracyjne zgromadzenia

z porządkiem dziennym:

„Gospodarka szlacheckiego sejmu a reforma wyborcza”.

We Lwowie, gdzie obraduje sejm, gdzie to-
czy się najzaciętsza walka o zdemokratyzowanie
sejmu, odbędzie się

Zgromadzenie ludowe

w hali Pałacu sportowego przy ul. Zielonej.
Początek zgromadzenia o godzinie 10 rano. Prze-
mawiać będą posłowie do Rady państwa. Komitet
wezwał posłów sejmowych m. Lwowa, by na zgro-
madzenie to przybyli. Polscy posłowie de-
mokratyczni zapowiedzieli swe przy-
bycie.

Towarzysze i Towarzyszek! Jawcie się na zgro-
madzenie masowo!

W Krakowie odbędzie się w niedzielę 6 b. m.
o godz. 10 rano w Teatrze letnim w Parku kra-
kowskim

Zgromadzenie ludowe

w sprawie sejmowej reformy wyborczej.

Referent: poseł Daszyński.

Obywatele! Towarzysze! Przybądźcie masowo
na to demonstracyjne zgromadzenie!

W Tarnowie w niedzielę 6 kwietnia o go-
dzinie 10 rano odbędzie się

Zgromadzenie Ludowe

w sprawie sejmowej reformy wyborczej.

Referenci tow. dr. E. Simche i Widliński.

W Przemyśle w niedzielę 6 kwietnia o go-
dzinie 11 1/2 przed południem odbędzie się w sali
Domu Robotniczego

Zgromadzenie ludowe.

Referenci: posłowie dr Lieberman i dr Marek

Z fantazji „Nowoje Wremia” o planach austriackich.

Zdobycze Austrii. — Nowa Beśnia i Hercegowina. — Po-
chód na Rosję — Pedział Rosji. — Zabranie Azji Mniej-
szej. — Posłannictwo Habsburgów. — Wschodnie Stany
Zjednoczone.

„Nowoje Wremia” udaje straszne zaniepoko-
jenie. „Ostatnie powodzenia ostatecznie zakreśliły
w głowie dyplomatom austriackim i publicy-
stom wiedeńskim”. Stan umysłów austriackich
stał się „nienormalnym”. „Mania wielkości” za-
częła panować w Austrii.

„Płaczący ton” znikł ze szpalt pism austria-
ckich — „Danzers Armee-Zeitung”, „Österrei-
chische Rundschau” i innych podobnych.

PROGRAM od piątku 4 kwietnia do czwartku 10 kwietnia włącznie.

Jak emigranci stają się w Ameryce bogatymi farmerami, pouc. zdj. z życia
naszych emigrantów w Ameryce. — **Maks i jego rywal**, niezrów-
na humor. z Maksem Linderem w roli tytułowej. — Tydzień Gaumont'a Nr. 13.

CHŁOPIEC TREFF!

niezwykle piękny dramat w 3 aktach z życia artystów cyrkowych. Niesłychany sukces
pierwszych przedstawień w Berlinie i w Wiedniu. — Film długości 1800 metrów.

KINO-BAJKA

Przystanek kolei
elektrycznej.

RAJSKA 12

Sala dobrze
ogrzana.

Obecnie wstępne artykuły kierowniczych dzienników austriackich tak — zdaniem „Nowoje Wremia” — wyliczają zdobycze Austrii:

„Zabraliśmy Serbom Drac i Lesz (Durazzo i Alessio), Czarnogórcom Miedowo i Skodr (Skodra);

stworzyliśmy Albanie w charakterze nowej Bośni i Hercegowiny(?);

zmusiliśmy do uznania naszego protektoratu nad katolikami w krajach zawojowanych przez Serbów i Czarnogórców;

na jeden znak naszej ręki europejski koncert mocarstw zmusił Serbię do ustąpienia z wybrzeży Adryatyku;

skupiliśmy większość akcyi kolei żelaznej Mitrowica—Saloniki;

otrzymaliśmy porękę mocarstw na budowę nowej kolei Monastyr—Valona i osiągniemy neutralizację Salonik;

zaządamy ograniczenia składu wojsk serbskich dla naszego bezpieczeństwa w naszych ziemiach południowo-słowiańskich!

Jak widzimy, „zdobycze” Austrii są kolosalne. Nic też dziwnego, że osiągnąwszy takowe, Austria myśli o — pogromie Rosyi.

„A w następnych artykułach — pisze dalej „Nowoje Wremia” — są już nowe plany: pochodu na Rosję, jej pogromu i rozdziału. U nas w Rosyi byłoby rzeczą niesłychaną, gdyby jakiś generał rosyjski w „Russkim Iawaldzie” lub w innej gazecie wojskowej zamieścił artykuł o przyszłym pogromie Austro-Węgier. U nas by uważano za rzecz nietaktowną, gdyby jakiś członek Rady państwa w rozpowszechnionej gazecie zamieścił artykuł o jutrzejszym rozdziale państwa dunajskiego. W Austrii zaś w podobnych czynach nie widzą niczego nadzwyczajnego.”

Redaktorzy z „Nowoje Wremia” udają przed swoją publicznością, iż wierzą w te swoje straszaki — jakoby Austria zabierała się do podziału Rosyi na 50 (!?) części:

„Od tego czasu, jak pewien członek węgierskiej Izby magnatów, jednocześnie były radca poselstwa austro-węgierskiego w Petersburgu, napisał w „N. W. Tagebl.” artykuł o konieczności rozdziału Rosyi („Russiam delendam esse”), odtąd za jego lekką ręką, jakby na dany sygnał, we wszystkich wojennych wydawnictwach Austro-Węgier rozumowania o tem stają się ulubionym tematem dnia. Różni generałowie „dymisjonowani” i generałowie czynnej służby w austriackim sztabie generalnym, w pismach wiodą już spory o to, czy należy zwyciężoną w ich przewidywaniach Rosję rozdzielić na 8, na 12, czy nawet na 50 części.”

Austria — błaguje dalej nacjonalistyczny dziennik rosyjski — zabiera się do zdobywania Azji Mniejszej. Wszak w „Oster. Rundschau”, organie bar. Chlumetzky’ego, prawej ręki Berchtolda, Otto von Gerstner

„proponuje natychmiastowe wysłanie eskadry austriackiej na wschodnie wody morza Śródziemnego i, umówiwszy się uprzednio z Niemcami, zajęcie południowego wybrzeża Azji Mniejszej od portu Adańskiego do portu Adalijskiego, pozwalając Niemcom na urządzenie z portu Aleksandriety „nowego Hamburga”.

Habsburgowie, papla dalej organ Mieniszkiowa, marzą o kierowniczej roli w Europie, o skoncentrowaniu dokoła swego tronu małych narodów wschodu Europy:

„We wszystkich miastach austriackich tworzą się specjalne komitety, wychodzi mnóstwo broszur, traktujących o światowym posłannictwie Habsburgów i jej przyszłej kierowniczej roli w Europie.

„Według wielkoanstryaków monarchia habsburska powinna być wkrótce wewnętrznie przetworzona tak, żeby się mogła stać przyciągającym centrum dla

wszystkich małych narodów na południowym wschodzie Europy”.

Wobec takiej nowej roli w przyszłości ustrój monarchii Habsburgów ma się zasadniczo zmienić:

„Dzisiejszy dualizm powinien zniknąć. Państwowość węgierska powinna być zredukowana do etnograficznych ram madziarskich, a całą monarchię powinno się zamienić na „Wschodnie Stany Zjednoczone”, które wymagałyby utworzenia ogólnopństwowego parlamentu centralnego i któreby wzmocniły wpływ i władzę panującej dynastii Habsburgów.

„Do takich Stanów Zjednoczonych przyłączyłaby się nie tylko Rumunia, ale też Bułgaria, Serbia i Czarnogóra, nie mówiąc już o Albanii, której przeznaczono w niedalekiej przyszłości rolę Bośni i Hercegowiny”.

Straszne (dla Rosyi) skutki najnowszego imperializmu rosyjskiego stają się — zdaniem „Nowoje Wremia” — tem straszniejsze, że Austrię popiera — Anglia!

„Jak widać z poparcia przez Anglię kroku austriackiego w Czarnogórze z powodu Sautari, imperializm austriacki spotyka się w gabinecie St. James’kim raczej z uznaniem — co doskonale rozumieją w Wiedniu i stąd ten ton wyzywający i nadmierność żądań”.

* * *

Tak przedstawia bojowy organ rosyjskiego nacjonalizmu politykę i „zwycięstwa” Austrii, gorzko oplakując zgodę Rosyi na umowę demobilizacyjną.

Przytoczyliśmy te bajki, aby czytelnicy wiedzieli, jakimi środkami podnieca „N. Wr.” swych czytelników. Zauważymy przy tej sposobności, że do stałych „prenumeratorów” należy także car Mikołaj — jak zapewniali nas ludzie, dobrze znający stosunki rosyjskie; — dla cara drukuje się specjalny egzemplarz na welinie.

O sejmową reformę wyborczą.

Obrady i uchwały Koła sejmowego.

Lwów, 4 kwietnia.

Dwa dni trwa dyskusja w Kole sejmowym; są to retoryczne popisy obu stron w sejmie o reformę wojujących, które nikogo nie przekonują; zwartą ławą idą wszechpolacy, centrum i t. zw. autonomiści czyli wszechpodolski blok i przez usta swych eksceleńcy i zawiedzionych kandydatów na eksceleńcy opowiadają swoimi słowami od początku do końca, co już wyczerpująco aż do znudzenia zostało wypisane przez „Słowo polskie”, „Narodówkę” i inne „Ojczyzny”. Od katarynkowych przemówień pp. Starzyńskich, Głabińskich, Pinińskich korzystnie odbijało pełne temperamentu przemówienie p. Rutowskiego. Parlamentarni postowie Śliwiński, Tetmajer, Gross wnieśli na salę sejmową ton przemówień i postulatów, które nigdy nie brzmiały z ław sejmowej lewicy i to zapewne jeden z powodów, dlaczego, o taką nawet reformę jak obecnie projektowaną, takie homeryckie toczą się boje. Demokraci sejmowi zawsze byli skromni, a tą skromnością rozczuliwali tak szlachecko-nacjonalistyczną większość, że o marny ochłap trzeba dziś walczyć z całym wysiłkiem. Gdyby z ław lewicy stawiano tak sprawę, jak ją stawiali pp. Śliwiński i Gross obecnie w sejmowym Kole powszechne, równe głosowanie nie byłoby takim postulatem, o który dziś nawet tytani z większością sejmową walczyliby nadaremno.

Większość stronnictw sejmowych chce obrady Koła zakończyć rezolucją, w ciągu dzisiejszego dnia radziły już prezydya klubów polskich nad tekstem tej rezolucyi.

Popołudniowe obrady były znacznie gorętsze.

Mowa p. Witosa.

Silne wywarła wrażenie mowa p. Witosa, który mówił między innymi: „Nie chciałbym wywlekać upiorów przeszłości, lecz muszę

to przypomnieć, że szlachta wieki pracowała nad tem, ażeby chłopą ogłupić i zrobić z niego narzędzie, bo jej trzeba było robotnika i fornała, a nie obywatela. A gdy przyszli inni ludzie, którzy chcieli, by chłop stał się obywatelem i Polakiem, musieli przejść piekło cierpień i prześladowań, przechodzili katusze fizyczne i moralne, dręczono ich na wszelki możliwy sposób, a nawet odmawiano pociech religijnych. I to wszystko robiono także w „interesie narodowym”!

Obecnie eksceleńcy Piniński i p. Milewski uważają chłopą polskiego za ostoję i podwalinę narodu! I w jego to rzekomo interesie... obalają reformę, nawet taką reformę, którą uważano za karykaturę, która długo utrzymać się nie może”.

Mowa dra Bobrzyńskiego.

Przemawiał następnie p. Cieński, po nim dr Bobrzyński, który wygłosił długą mowę; ostro atakował hr. Pinińskiego i Milewskiego. O stosunku Polaków do Rusinów powiedział:

„Groza nie jest w radykalizmie Rusinów, bo to się może zmienić, ale groza jest w agitacji, prowadzonej przez russofilstwo i prawosławie. Procesu historycznego, który sprawił, że Polacy nie pozwolili Rusinom utonąć w morzu rosyjskim, nie przerwę. Przyjmuję odpowiedzialność za to, co się dotychczas stało w sprawie reformy wyborczej, a więc i za jej złe strony, ale stwierdzam, że żadnego kroku nie zrobiłem bez wiedzy posłów stronnictw polskich. Ktoby udaremnił reformę, musiałby wziąć na siebie odpowiedzialność za rządy tego kraju”.

Przemawiali dalej Bojko, Badeni, Skarbek, Wasung, Jampolski, Dębski, Wrzesniowski, dalej dr Rutowski, który w bezwzględny sposób rozprawił się z p. Milewskim. Godzina 11 w nocy — posiedzenie trwa dalej.

Uchwała.

Lwów, 5 kwietnia.

Sejmowe Koło poselskie zakończyło swoje obrady o godzinie wpół do 12 w nocy.

W sprawie reformy wyborczej przyjęto następującą rezolucję:

„Sejmowe Koło polskie uznając potrzebę rozszerzenia prawa wyborczego do sejmu krajowego i dążąc do porozumienia i zgodnego działania z posłami ruskiej narodowości zarówno w kraju, jak też w reprezentacji państwowej — oświadcza się za sfinalizowaniem reformy wyborczej sejmowej w bieżącej sesji sejmowej na podstawie zasad uchwalonych większością głosów w komisji sejmowej.”

„Sejmowe Koło polskie wyraża przekonanie, że reforma wyborcza stanie się aktem zgody narodowościowej i legalnego postępowania w sprawach rozwoju kulturalnego, ekonomicznego i politycznego posłów narodowości ruskiej”.

Całą rezolucję uchwalono jednomyślnie, a tylko co do słów „na podstawie zasad uchwalonych większością głosów w komisji sejmowej” (którym to słowem rezolucyi sprzeciwiali się wszechpolacy, „centrowcy” i część „autonomistów” podolskich) odbyło się drugie głosowanie, w którym te słowa przyjęto 78 głosami przeciw 37.

KRONIKA.

Sobota 5 kwietnia.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się w poniedziałek o 6 wieczorem. Na porządku dziennym sprawa teatru.

Uniwersytet Ludowy w Krakowie urządził w marcu 22 wykładów w sali głównej, w tem 5 opowiadań dla dzieci z obrazami świetlnymi, 3 wieczorki literackie, 3 wykłady o muzyce z ilustracją muzyczną. W innych lokalach odbyło się 20 wykładów. W końcu lutego i w marcu odbyło się po wsiach 7 wykładów o powstaniu styczniowym z ogólną frekwencją 1390 słuchaczy.

W bibliotece wypożyczono w marcu 4960 tomów 4440 osobom. Czytelnię odwiedziło w marcu 1456 osób. Obrót kasowy wynosił w marcu 2951

Opera w domu!

Jedyną rozrywką w łozie na wsi i zdrojowiskach jest Oryginalny GRAMOFON

z marką „ANIOŁEK PISZĄCY”, grający zupełnie bez szmerów i naturalnie, który uzyskał uznanie pierwszorzędných muzyków świata.

Największy skład na Galicję i Bukowinę

Józefa Wekslera

w Lwowie, ulica Sykstuska 2, telefon 1566 w Krakowie, Florjńska 25, Bródzka 71, tel. 1241.

poleca ogromny skład płyt i wielki wybór najnowszaych oper, operetek polskich, ruskich i żydowskich, oraz zdjęcia tylko pierwszorzędných artystycznych i orkiestralnych. Ulgi w spłatach ratalnych! Gramofon koncertowy z 5 płytami t. j. 10 zdjęć kosztuje 36 kor. Jeneralne zastęstwo: Tow. Akc. Gramofonów w Londynie. Wszelkie płyty prócz marki „Aniołek piszący” kosztują bar. 3—5. Capakli wysłać się darmo i opłatnie! 10.000 płyt na składzie.

„Kino-Wanda”, ul. św. Gertrudy 5 (niedaleko poczty).

PROGRAM od soboty 5 do poniedziałku 7 kwietnia 1913 r. QUO-VADIS? od g. 3—5 i od 5—7, zaś od godz. 7—11:

Wojna a miłość, dramat. — Popioły Morycy, humor. — Haim w koszu, humor. — Idylla w królestwie ptaków, kolorow. — Życie na pokładzie okrętu pasażerskiego, z natury. — Żona lekarza, dramat.

koron 94 h w dochodach, 2937 K 76 h w wydatkach.

Uniwersytet Ludowy rozpoczyna z wiosną nową działalność: w ogródku przy ulicy Zwierzynieckiej 14 urządzona będą zagony, na których dzieci będą mogły przez całe lato hodować różne rośliny pod fachowym kierownictwem. Od czasu do czasu urządzane będą pogadanki przyrodnicze z obrazami świetlonymi. Ilość dzieci ograniczona. Zapisy przyjmuje biuro Uniwersytetu Ludowego codziennie od godz. 5—7. Prace w ogródku rozpoczynają się w poniedziałek 14 b. m.

Burzenie wału na Wawelu. Na wzgórzu wawelskim rozpoczęto burzenie wału, usypanego tam przez Austriaków. Gdy po zajęciu Krakowa przez Austrię zamieniono Wawel na cytadelę panującą nad miastem, usypała wojskowość ten wał, jako szaniec armatni. Z tego wału armaty bombardowały Kraków w 1848 r. Obecnie wał ten zniknie z Wawelu, który przez to straci wygląd cytadeli i odzyska swój dawny charakter.

Na wystawie w pałacu sztuk pięknych przy pałacu Szepeńskim nadesłali dzieła sztuki następujący artyści pp. Stefan Filipkiewicz, Stanisław Fabijański, Stanisław Paciorek, Stanisław Sobczak, Franciszek Turek.

Proces ks. Mytkowicza z „Głosem narodu“. Wczoraj odbyła się w sądzie cywilnym rozprawa ks. Mytkowicza przeciw spółce komandytowej „Głosu narodu“ o zapłacenie czynszu za lokal. Spółka „Głosu narodu“ przedstawiła do kompensaty pretensję 16 000 K należących się jej rzekomo od ks. Mytkowicza za druk różnych jego wydawnictw „ludowych“, jakto „Listów do Pana Boga“ itp. Zastępca prawny ks. Mytkowicza podniósł, że pretensja ta jest sfiogowana i że „Głos narodu“ w ten sposób chce odwrócić płacenie czynszu w nie skończoność i mieszkać za darmo. Sędzia nie uwzględnił kompensaty i zasądził „Głos narodu“ na zapłacenie czynszu.

Towarzystwo przyjaciół Muzeum narodowego w Krakowie odbędzie walne zgromadzenie jutro, w niedzielę, o godzinie 12 w południe w kancelarii Muzeum narodowego Wejście od ul. św. Jana.

Wieczór pieśni. We czwartek dnia 10 kwietnia 1913 staraniem Uniwersytetu Ludowego im. A. Mickiewicza odbędzie się w Związku stow. robotniczych (Filipa 2, II p.) Wieczór pieśni. Odczyt wygłosi prof. dr Józef Reiss. W obszernej części ilustracyjnej wezmą udział prof. A. Ludwig i p. W. Hendrichówna. Początek o godz. 7 wieczorem. Bilety po 20 h do nabycia w Związku (Filipa 1. 2) i czytelnii Uniwersytetu Ludowego (Szewska 16). Podczas wykonywania poszczególnych utworów w części ilustracyjnej drzwi do sali będą zamknięte.

Odśpiewane zostaną w części ilustracyjnej utwory Szopena, Schuberta, Moniuszki, Szopena.

W „Ognisku“ drukarzy odbędzie się staraniem komisji kulturalno-oświatowej jutro, w niedzielę, wieczór muzyki nowoczesnej. Program: 1. Odczyt prof. J. Reissa „O muzyce nowoczesnej“. Ilustracje muzyczne: 2. Na fortepianie p. Jacobsonówna. 3. Śpiew solo, p. Zarankówna. 4. Gra na skrzypcach. Początek punktualnie o godz. 7½ wieczorem. Wstęp dla członków i ich rodzin bezpłatny.

W klinice położniczo-ginekologicznej Uniw. Jag. (Kopernika 7) otwarte zostało ambulatoryum röntgeniczne dla celów rozpoznawczych i leczniczych w chorobach kobiecych. Ambulatoryum przyjmuje codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 5—6 po południu.

Ze sportu. Jutro w niedzielę rozegra Cracovia match footballowy z reprezentacyjną drużyną miasta Katowic.

Zmiana lokalu. Od 1 kwietnia lokal Stowarzyszenia młodzieży postępowo-niepodległościowej „Promień“ mieści się przy ul. Szewskiej 15, w oficynie na II piętrze.

W Czytalni towarzyskiej (ul. św. Marka 18) wygłosi jutro, w niedzielę, o godz. 8 wieczorem p. Weychert Szymanowska odczyt p. t. „Idea niepodległości w poezyjach Wyspiańskiego“.

Aresztowania włamywaczy. Wczoraj aresztowano Michała Niconia i Stanisława Gałuszkę za udział w okradzeniu propinacei Habera w Podgórzu.

Za przemycania sacharyny aresztowano Józefa Springera. Podczas przesłuchania w dyrekcji skarbu zbiegl.

Uniwersytet Ludowy im. A. Mickiewicza (ul. Szewska 16, I. p.).

Czytelnia czasopism otwarta codziennie od godziny 11—1 w południe i od 4—9 wieczorem.

Biblioteka otwarta od godziny 12—1 w południe i od 5—9 wieczorem.

Biuro otwarte w dni powszednie od godziny 5—7 wieczorem.

Wykłady w sali przy ulicy Zwierzynieckiej 14: W niedzielę o godz. 3 po południu (dla dzieci): Maryan Falski: „Opowiadania babuni“.

Repertuar teatru miłośników

Sobota: „Pani ze słonecznikiem“, tryptyk Ivona Wojnowicza, przekład H. d'Abancourt de Franquenville (pierwszy występ Ireny Solskiej).

Niedziela po południu: „Szpieg“.

Niedziela wieczór: „Pani ze słonecznikiem“.

Poniedziałek: „Taniec czynowników“.

Wtorek: „Pani ze słonecznikiem“.

Środa: „Judasza z Kariothu“.

Czwartek: „Pani ze słonecznikiem“.

Piątek: „Taniec czynowników“ (popularne).

Sobota: „Caryca“, sztuka w 3 aktach, napisali Melchior Lengyel i Ludwik Biro (wyśp. p. Ireny Solskiej).

Niedziela po południu: „Kościusko pod Racławicami“ (na dochód Tow. Szkoły lud. im. Tadeusza Kościuszki).

Niedziela wieczór: „Caryca“.

Poniedziałek: „Caryca“.

Wtorek: „Caryca“.

Środa: „Judasza z Kariothu“.

Czwartek: „Caryca“.

Piątek: „Caryca“.

Teatr świetlny „Ulecha“, Starowiślna 16.

Sobota, niedziela i poniedziałek 1) Syrena, kolor. dramat (Gaumont) 2) Adolass Romana poste restante (komedia) 3) Timbukt. Z francuskiego Sudanu (natura) 4) Augustyn między Indianami (humoreska). 5) M-gnes. Interesujące zdjęcie. 6) Okręt na horyzoncie. Dramat w 2 aktach 7) Nie upadł na głowę (komedia).

Niedziela 2½—11. Sobota, poniedziałek 4½—11.

Od wtorku Quo Vadis Senkiewicza. Specjalna inscenizacja oraz ilustracja muzyczna. Godziny przedstawień będą ogłoszone.

Kino teatr Towarzystwa Szkoły Ludowej, Podwale 6.

Przedstawienia w dni powszednie od godz. 4 do 10½ w nocy, w niedzielę i święta od godz. 8 do 11 w nocy

Nowiny lwowskie.

Postulaty funkcyjaryszów szpitala krajowego. Uczelnicy i dyetaryusze szpitala krajowego wnieśli na ręce marszałka i niektórych posłów petycję w sprawie poprawy bytu i stosunków służbowych. Wydział krajowy, regulując płace urzędników i dyetaryuszów Wydziału, jakoteż lekarzy i służby szpitalnej, pominął zupełnie urzędników szpitalnych, jakkolwiek ci ostatni pracują w bardzo ciężkich warunkach, a kwalifikacyami co najmniej dorównują urzędnikom Wydziału krajowego. A do tego w ostatnich czasach z powodu braku sił dostatecznych urzędnicy muszą pracować w godzinach popołudniowych, mimo że „urzędowe“ ich godziny trwają od 8 rano do 230 popołudniu. Wprawdzie Wydział krajowy przyrzekł osobne wynagrodzenie za te godziny popołudniowe, ale dotychczas nikt nie oglądał tego wynagrodzenia. Gdy się zważy nadto, że urzędnicy szpitalni zmuszeni są pracować w jak najgorszych warunkach, że w jednej izdebce siedzi ich dziesięciu i więcej, wdychując stęchłą zapach starych aktów, zrozumie się, że los tych ludzi nie jest do pozazdroszczenia.

Wobec tego urzędnicy szpitalni zanoszą do sejmu prośbę o:

1) zrównanie płac urzędników i dyetaryuszów z płacą urzędników i dyetaryuszów Wydziału krajowego, jakoteż zrównanie ilości lat służby z 40 na 35;

2) wydanie zarządzenia, znoszącego godziny popołudniowe;

3) wynagrodzenie za dotychczasowe godziny popołudniowe, chociażby jednorazową remuneracją, co już Wydział krajowy przyznał w ubiegłym roku;

4) zrównanie godzin urzędowych z godzinami urzędowymi Wydziału krajowego od godz. 8 rano do 2 po południu;

5) zniesienie godzin urzędowych w niedzielę i święta, a zaprowadzenie w ich miejsce dyżurów;

6) zaprowadzenie awansu urzędników według tury;

7) udzielanie urlopów z urzędu;

8) wreszcie powołanie do życia stanu emerytalnego, zgodnego ze statutem dla urzędników Wydziału krajowego.

Zamach samobójczy. Córka urzędnika kolejowego S. H., zamieszkała przy ul. Na Błonie, wystrzałem z rewolweru usiłowała odebrać sobie życie. Kula

przeszła obok serca, nie naruszyła jednak ważniejszych arterij, jest więc nadzieja utrzymania jej przy życiu. Powodem targnięcia się na życie niebezpieczeliwa miłość.

Repertuar teatru miłośników we lwowie.

Niedziela po południu: „Za gwiazdą Napolona“.

Niedziela wieczór: „Grigri“.

Poniedziałek: „To moje dziecko“.

Wtorek po południu: „Damy i huzary“ (na dochód bursy im. Felicji z Wasilewskich Boberskiej).

Wtorek wieczór: „Grigri“.

Środa: „Wilhelm Tell“.

Czwartek: „Taniec czynowników“.

Z kraju.

Samobójstwo w Tarnowie. W czwartek po południu odebrała sobie życie wystrzałem z rewolweru w usta wdowa po sekretarzu sądowym p. Kotarbińska. Od rana spacerowała po cmentarzu tarnowskim i po południu na grobie swego ojca strzeliła sobie w usta. Przy zmarłej znaleziono dwa listy.

Z zaboru rosyjskiego.

Rozkaz aresztowania Ronikiera. Ponieważ wskutek skargi kasacyjnej senat skasował wyrok Izby sądowej i sprawa powróciła do momentu, w którym sąd okręgowy ogłosił swój wyrok i orzeczenie co do pozostawienia Brzdana hr. Ronikiera nadal w więzieniu, Izba sądowa na t. zw. sesji ekonomicznej postanowiła przywrócić moc tego orzeczenia i wydała rozkaz niezwłocznego aresztowania podsądnego.

Dnia 3 kwietnia władze żandarmskie kolejowe zawiadomiły władze śledcze, że Ronikiera aresztowano na stacji kolei nadwiślańskich w Sobolewie. Aresztowanego około godz. 11 w nocy przywieziono na dworzec kowelski do Warszawy, skąd karetką więzienną odwieziono go do więzienia śledczego przy ul. Pawiej.

Sprawa Ronikiera ponownie przez Izbę sądową rozpoznawana będzie, jak mówią w kołach sądowych, w maju, a trwać ma miesiąc.

W chwili właśnie, gdy zmarł teść Ronikiera, zostawiając mu olbrzymi spadek, Ronikier idzie do kryminału ponownie...

Aresztowanie bandyty „Czarnego“ (Dzinkowskiego). Zarządzone w ziemi lubelskiej i Chełmszczyźnie poszukiwania uwięzione zostały pomyslnym wynikiem: podobno całą szajkę bandycką, od kilku miesięcy w niesłychanie zuchwały sposób terroryzującą całą połacie kraju, ostatecznie aresztowano. Dymitra Dzinkowskiego aresztował osobiście naczelnik straży ziemskiej powiatu chełmskiego, Preobrażenski. Dzinkowski jest faktycznym mordercą Jana Węgleńskiego, właściciela Świdnik, oraz uczestnikiem wszystkich napadów na dwory Rycy w powiatach hrubieszowskim i zamojskim. Dzinkowskiego aresztowano w Niedziałowicach, majątku radcy Janiślawskiego, u chłopów. Aresztowany przyznał się do napadu na dwór w Świdnicach i zamordowania Węgleńskiego, ale wypiera się, jakoby miał się znieść nad zwłokami. Przy Dzinkowskim znaleziono dwa browningi, 80 rubli i pamiątkowy zegarek po biskupie Baranowskim, zrabowany p. Baranowskemu, dzierżawcy Horyszowa polskiego.

Aresztowano oprócz tego jeszcze kilkunastu innych bandytów. Zebranie jednak poszlak jest wielce utrudnione, ponieważ ludność steroryzowana, wiedząc nawet wszystko o nich i poznając bandytów, jest tak przejęta obawą, że pomagana do zeznań urzędowych stara się albo zapewniać, że nic nie wie, albo też usiłuje dawać zeznania wymijające.

Ze świata.

„Zeppelin“ we Francji. Opadnięcie balonu „Zeppelin“ w Luneville wywołało w Niemczech silne zaniepokojenie. Oficerom, którzy kierowali tym balonem, grozi sąd wojenny. W balonie znajdowały się przyrządy do ustawienia karabinów maszynowych, stacja radiotelegraficzna, przyrządy do rzucania bomb i inne ważne konstrukcje, będące własnością wojskowości. Obecnie rząd francuski, zdemontowawszy balon, przyszedł w posiadanie wszystkich tych tajemnic tak, że „Zeppelin“ stracił dla wojskowości wszelką wartość. Rząd francuski pozwolił wczoraj oficerom niemieckim odejść z balonem.

Zamachy sufrażystek. Z Londynu donoszą: Wo-

W 2 do 3 miesięcy

przygotowuje każdego do egzaminów prywatnych z buchalterii kupieckiej pojed. i podwójnej, rachunków kupieckich, stenografii, nauki o handlu i korespondencji handl., składanych w c. k. Akademii handlowej w Krakowie.

BIURO BUCHALTERYJNE

HERMES

WŁAŚCICIEL: J. PILCH

w Krakowie, ul. św. Filipa 22

(róg Rynku Klepańskiego)

które ręczy za sumienne przygotowanie i dobry wynik. Osoby z prowinicy przygotowuje w drodze korespondencyjnej własną metodą. Prowadzi i zakłada księgi we wszelkich przedsiębiorstwach w swoim biurze lub też na miejscu za małą opłatą. Sporządza i sprawia bilanse, ręką za dyskrecję. Dla dogodności P. T. Klientów prowadzi biuro pisanie na maszynach. Ceny niskie. Liczne listy dziękczynne i polecające. Po zdaniu egzaminu poleca wszystkich na odpowiednie posady.

Nowy kurs rozpoczyna się dnia 10 kwietnia 1913 roku.

bec pogróżek sufrażystek linie kolejowe są strzeżone. Mimo to w dwóch miejscach wykonano zamach.

Obstrukeya jest prawdziwą plagą ludzkości. Nawet w uporczywych wypadkach, gdy środki przeczyszczające nie skutkowały i daremnie się wyjeżdżało do miejsc kąpielowych, należy z całą ufnością użyć naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Liczne analizy chemiczne tej naturalnej wody mineralnej przez Attfilda, Bontmy'a, Fehlinga, Liebermanna i innych wykazały, że posiada ona najwięcej skutecznych soli z pomiędzy wszystkich tego rodzaju wód mineralnych. Zwłaszcza dla osób, zmuszonych wskutek osłabionej działalności żołądka stale używać środków przeczyszczających, jest woda Franciszka Józefa prawdziwym dobrodziejstwem. Jej działanie jest nawskróś łagodne, a jednak pewne i nawet przy dłuższem użyciu nigdy nie zawodzi. Przez sławnego niderlandzkiego profesora Stokvis'a, w jego wykładach rozgłoszone chwalona! — Każdy bez trudu może nabyć dawno znaną wodę gorzką Franciszka Józefa za pośrednictwem aptek, drogueryj i składów wód mineralnych. Dyrekeya wysyłkowa źródeł leczniczych Franciszka Józefa w Budapeszcie.

B. GABRYELSKA, Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i pianole — krajowe i zagraniczne, nowe i przebrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

Demonstracja flot bez Rosyi.

Od wczoraj demonstracja flotowa jest w pełnym toku, gdyż przyłączyła się oficjalnie Francya, a niemiecki okręt „Wrocław” już przybył pod Antivari. Od udziału uchylała się tylko Rosya, o której mówiono, że dała Francji mandat do zastąpienia jej w demonstracji, co jednak okazało się nieprawdą. Czarnogórcy demonstrację flot uważają za ciekawą widowisko; masa ludzi z Cetynii wyruszyła w góry, skąd przypatruje się krążeniu okrętów u wybrzeży.

Ostrzeliwanie Skutari zostało przerwane, gdyż wojska obłężnicze czynią ostatnie przygotowania do szturm generalnego. Przy ostatnim szturmie Czarnogórcy ponieśli ogromne straty, dochodzące do 4000 ludzi.

Na wczorajszej konferencji ambasadorów w Londynie omawiano przesilenie, wywołane oporem Czarnogóry. Jak donosi biuro Reutersa, konferencya trwała 2 godziny, poczem odroczyła się do wtorku. Co do demonstracji flotowej, jest już wszystko ułożone. Biorą w niej udział wszystkie mocarstwa, z wyjątkiem Rosyi. Okręty wojenne otrzymały telegraficzne polecenie przeprowadzenia efektywnej blokady wybrzeża czarnogórskiego, a komendanci okrętów zarządzają szczegóły. Komendę nad flotą otrzyma najstarszy oficer, jak słyhać, austriacki lub angielski.

Sprawa dowozu zapasów wojennych przez okręt rosyjski dla Czarnogórców jest tematem artykułów całej prasy. Naturalnie rząd rosyjski przez petersburską agencję telegraficzną przedstawia tę sprawę w niewinnem świetle. Pzesłane zapasy Rosya darowała Czarnogórze w jesieni 1911, a teraz Czarnogóra je sobie zabiera — cóż temu Rosya winna?

Telegramy z soboty 5 kwietnia.

Czarnogóra „sufrażystką międzynarodową”.

Londyn. „Daily Mail” nazywa Czarnogórę „sufrażystką międzynarodową”. — Czarnogóra prowokuje Europę, bo wie, że okręty mocarstw nie mogą wyjechać na góry.

Konferencya ambasadorów.

Wiedeń. (Tel. wł.). Wczorajsza konferencya ambasadorów w Londynie obradowała nad ewentualnością, gdyby demonstracja flotowa nie doprowadziła do rezultatu. Jak słyhać, ambasador austriacki zastrzegł dla Austrii wolną rękę, gdyby co do dalszego postępowania nie przyszło między mocarstwami do porozumienia.

O przesyłkę Rosyi dla Czarnogóry.

Wiedeń. (Tel. wł.). „Reichspost” zbija twierdzenie petersburskiej agencji telegr., jakoby podarunek przywieziony przez okręt rosyjski dla Czarnogóry pochodził jeszcze z r. 1911, gdyż np. przywiezione płaszcze zostały wyrobione w fabrykach czeskich w r. 1912.

Antivari. (Tel. wł.). Między przywiezionymi przez okręt rosyjski zapasami znajduje się 36 000 paczek amunicji i 23 armat 15 centymetrowych.

Sazonow optymistą.

Petersburg. (Tel. wł.). Na przyjęciu u Sazonowa oświadczył tenże, że stosunki między Austrią a Rosyą są dobre i że pokojowi nie grozi.

Przed zawarciem pokoju.

Z Belgradu i Sofii donoszą, że odpowiedź państw bałkańskich na notę pośredniczącą mocarstw, została odroczone z powodu zmian w tekście odpowiedzi. Tymczasem mocarstwa jeszcze raz przedłożyły swe wnioski stosownie do przyjętego przez Turcyę tekstu i liczą na to, że zgodę otrzymają. Co do żądania Grecji, aby cały obszar zdobyty w Epirze został jej przyznany, mocarstwa nie godzą się; najwyżej zgodzą się na przyznanie Grecji pewnego sprostowania granicy w południowej Albanii.

W Londynie są pewni, że państwa bałkańskie zgodzą się na linię Midia Enos. Co do wysp Egejskich, odszkodowania wojennego i żądań Grecji, będą musiały nastąpić dalsze pertraktacje.

Ostatnie walki stoczone pod Czataldżą toczyły się na prawem skrzydle, gdzie wedle doniesień tureckich spędzono Bułgarów z wzgórz otaczających Czataldżę i Kastanię.

Telegramy z soboty 5 kwietnia.

Atak na Dardanele?

Frankfurt. (Tel. wł.). „Frankfurter Ztg” donosi z Konstantynopola, że Bułgarzy transportują ciężkie działa z pod Czataldży pod Bulair na Gallipoli, z czego wnoszą, że chcą oni fersować forty dardaneelskie.

Zatarg rumuńsko-bułgarski.

Wiedeń. (Tel. wł.). „N. fr. Presse” donosi z Petersburga, że między Austrią a Rosyą przyszło do porozumienia, wedle którego Sylistrya ma przypaść Rumunii.

Petersburg. Pod przewodnictwem Sazonowa przy udziale 5 mocarstw odbyła się wczoraj konferencya w zatargu rumuńsko-bułgarskim. Uzyskano wspólny teren dla rozwiązania konfliktu, które nastąpi równocześnie z rozpoczęciem rokowań pokojowych z Turcyą.

TELEGRAMY

z dnia 5 kwietnia.

Podwyższenie kontyngentu rekruta.

Wiedeń. „Zeit” donosi, że projektowane jest stopniowe podwyższenie kontyngentu rekrutów w formie noweli do § 13 ustawy wojskowej. Projekt tej noweli już w najbliższym czasie wniesiony zostanie w obu parlamentach. Paragraf ten ustanawia na pierwszy rok po wejściu w życie ustawy kontyngent rekrutów na 136 000, na drugi rok na 154 000, na trzeci i dalszych lat dziewięć na 159 000. Obecnie projektowane jest podwyższenie kontyngentu o 15 000 dla armii wspólnej, a o 10 000 dla obron krajowych, więc razem o 25 000. Po trzech latach kontyngent rekrutów nie będzie przeto wynosił 159 000, lecz 174 500.

Skandale chrześcijańsko-społeczne w sejmie dolno-austriackim.

Wiedeń. (Tel. wł.). Na wczorajszym posiedzeniu sejmiku Austrii Dolnej w dyskusji nad wnioskiem o podwyższenie poborów członków Wydziału krajowego większość chrześcijańsko-socjalna spowodowała olbrzymi skandal z powodu mowy posła tow. Seitz'a, który krytykował tę podwyżkę i zaznaczył, że nieprzyzwoicie

jest, aby marszałek ks. Liechtenstein przewodniczył na posiedzeniu, na którym ma się jemu uchylać podwyższenie pensji. Na krzyki i wyzwiska większości odpowiadali socyalni demokraci w docipny sposób.

Kongres socyalnej demokracji Austrii dolnej.

Wiedeń. (Tel. wł.). Dziś i jutro obradować będzie kongres socyalnej demokracji Austrii dolnej. Referentami poszczególnych punktów porządku dziennego są poseł Renner, David, Bretschneider oraz tow. Dannenberg.

Procesy polityczne na Węgrzech.

Budapeszt. (Tel. wł.). W procesie przeciw posłom oskarżonym o obrzucenie ministrów kłami i kałamarnicami wyrok zapadnie w poniedziałek.

W procesie Lukacs-Desy wpłynęło pismo nadprokuratury państwa, że proces jest bezprzedmiotowy, ponieważ Izba posłów i Izba magnatów uchwaliły Lukacsowi wotum zaufania. Sąd nie powziął jeszcze uchwały co do żądania nadprokuratury.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

* Na Kazimierzu zwołuje Z. P. S. D. w niedzielę na godz. 7 1/2 wieczorem do sali hotelu Londyńskiego (ul. Stradomska 11) zgromadzenie ludowe z porządkiem dziennym: Sejmowa reforma wyborcza, a proletaryat żydowski. Referenci: tow. dr Józef Drobner i tow. dr Z. Glicksman.

* Wieczór ku pamięci Karola Marxa odbędzie się w niedzielę 6 kwietnia w Czytelnicy Robotniczej w Dębniakach, Rynek 5. Na program złożą się: 1. Zagajenie tow. Haackera. 2. Chór „Lutni Robotniczej”. 3. Przemówienie tow. Daszyńskiego. 4. Śpiew (solo) — tow. Kaszuba. 5. Deklamacya — tow. Strojek. 6. Gra na mandolinach — orkiestra drukarzy. 7. Skrzypce (solo). 8. Śpiew (solo). 9. Chór „Lutni Robotniczej”. Wstęp 30 h. Początek o godz. 7 wieczorem.

* Związek stow. rob. w Krakowie. Z powodu zgromadzenia ludowego biblioteka Związku otwarta będzie w niedzielę od godz. 9—10 1/2 przed południem.

* Posiedzenie krakowskiej sekcji kobiet P. P. S. D. odbędzie się w poniedziałek 7 kwietnia w Związku stow. rob., Filipa 2. II p.

* Bezczność, członkowie stacyi płatniczej Stowarzyszenia emerytów i rencistów c. k. kolei państwowej w Stanisławowie! Dnia 6 kwietnia b. r. o godz. 2 po południu odbędzie się w lokalu kolejarzy, przy ulicy Lelewela 1, poufne zebranie członków powyższego Stowarzyszenia, na które się wszystkich bardzo zaprasza.

Z sali sądowej.

Proces hr. Starzeńskiego.

Kraków, 5 kwietnia.

Dziś przed sądem orzekającym pod przewodnictwem nadradcy Jasiewicza rozpoczęła się rozprawa hr. Egon Starzeńskiego. Prokuratura oskarża go o zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała popełnioną na osobie p. Wilhelma Rippera, właściciela garażu automobilowego, którego postrzelił w nogę 3 października z. r. Dalej oskarżony jest o zbrodnię gwałtu publicznego, popełnioną przez to, że skierował po tym strzale rewolwer do policyanta, który chciał zatrzymać dorożkę, którą oskarżony jechał. Wreszcie oskarżony jest o naruszenie obyczajności publicznej i cudzołóstwo; oskarżony bowiem utrzymywał bliższe stosunki z żoną p. Rippera.

Oskarżonego broni dr Marek, stronę poszkodowaną zastępuje dr Bogdani, oskarża prokurator Lang.

Na wniosek dra Bogdaniego trybunał zarządził częściowo tajność rozprawy, poczem nastąpiło przesłuchanie oskarżonego, który nie poczuwa się do winy. Strzelił do p. Rippera, gdyż ten skierował broń przeciw niemu i zaprzecza zupełnie dalszym zarzucenym mu czynom. Tłumaczy się, że choruje na epilepsję.

Następnie przystąpiono do przesłuchania świadków. Pierwszy zeznaje p. Ripper, opowiadając o stosunkach, w jakich oskarżony pozostawał do jego rodziny. Są to szczegóły wielce drastyczne.

Lawn-Tennis, Rakiety i Piłki nożne („Football”), **Piłki gumowe, Hamaki i Huśtawki**, oraz wszelkie przybory **sportowe**,

poleca
najtaniej

L. WEINDLING Kraków - - 26
Telefon Nr. 1596.
Cennik darmo i opłatnie
Grodzka 26

BALSAM

Znakomite w smaku i absolutnie
czyste tytoń i bibułki cygar
towe galicyjskiego wyrobu poleca

FABRYKA WELWOWIE
ULICA ZIELONA L. 20.

Baczność! Wyborcy sejmowi na Morawach!

Listy wyborców uprawnionych do głosowania przy wyborach do sejmiku morawskiego są już wyłożone we wszystkich gminach.

W Morawskiej Ostrawie, Przywozie, Maryańskich Górach, Witkowicach, Zabrzegu i Grabówce są listy wyłożone w odnośnych urzędach gminnych w czasie od 1 do 8 kwietnia. Co dnia w powyższym czasie od godz. 8 rano do 12 w południe i od godz. 2 do 5 po południu mogą robotnicy zgłaszać się do kancelaryj gminnych, celem sprawdzenia, czy znajdują się w listach wyborczych. Kto nie jest wpisany na listę wyborców, musi w terminie od 1 do 8 kwietnia zgłosić reklamację.

Każdy polski wyborca wpisany na listę czeską (do katastru czeskiego) powinien wnieść reklamację z żądaniem przepisania go do katastru niemieckiego. Reklamacje przeciw niewciągnięciu na listę wyborców, jakoteż wpisaniu na myłą (czeską) listę — podawać należy pisemnie u dotychczasowych urzędów gminnych tylko w czasie od 1 do 8 kwietnia.

Wszystkie reklamacje wyborcze załatwia redakcja „Górnika” w Morawskiej Ostrawie (ul. Zwierzynowa 20).

Komitet P. P. S. D. na Morawach.

Głosy publiczności.

Ważne ostrzeżenie. Czy wiadomo wam, że w jakości nieprześniętych Stolwerka karmelki mleczne ze względu na to, że są ogólnie lubiane, bywają często naśladowane nawet w nazwie? Ustrzeżcie się przed tego rodzaju mniej wartościowymi wyrobami, jeśli zwrócić uwagę, że Stolwerka karmelki mleczne są tylko prawdziwe, jeśli na każdym karmelku nazwa Stolwerk jest wybita. Stolwerka mleczne karmelki wyrabiane są tylko z mlekiem niezbieżanym, są zatem bardzo smaczne i pożywne. Dla turystów, sportowców i cierpiących na chrypkę nieodzowne.

Najnowsze materye męskie zawiera bogata kolekcja znanej fabryki sukna Siegel-Imhof w Bernie. Wielki wybór co do kolorów i wzorów zyskuje wielkie uznanie tem bardziej, że ceny są nadzwyczaj niskie. Także osoby prywatne otrzymują nową kolekcję darmo i opłatnie.

Wielom od wszelkich podniecających domieszek powinno być pożywne i ludzi chorych na serce, cierpiących na nerki lub chorobę moczu; tu zalecić należy specjalnie „Kufeko” mączkę, jako dyetetyczny środek pożywny. Mączka ta ma smak przyjemny, jest łatwa strawna i działa wzmacniająco na osłabione choroba ciała. O różnorodności w przyprowadzeniu przekonać się można z broszurki, zawierającej „Kufeko” przepisy kuchenne, które bezpłatnie otrzymać można w każdej aptece i drogueryi.

Hamburg Amerika Linie utrzymuje stale ruch osobowy swoimi olbrzymimi parowcami na liniach Hamburg Nowy Jork, Hamburg Filadelfia i w maju na nowo mającej się otworzyć linii Hamburg-Boston, która prócz kajut I. i II. klasy, posiada przez Hamburg Amerika linię nowo wprowadzoną III. klasę z oddzielnymi kajutami i międzypokładem. Hamburg Amerika Linie wydaje także wraz z kartami okrętowymi karty kolejowe do wszystkich miast Ameryki i Kanady i utrzymuje stały ruch osobowy znakomitymi parowcami wprost do Kanady.

Polska szlachta na polowaniu korzysta w dwójnasób z tego szlachetnego sportu od czasu, gdy się przekonano, że zmęczenia fizycznego pozbawia się natychmiast przez picie kawy „Diadal” z marką 2 słonie, która jest najlepszą w świecie i ma tę właściwość, że nie traci zapachu, ni siły, ni smaku przez lata. Należy tylko baczyć na opakowanie i markę ochronną. Wszędzie do nabycia, a podawana jest w lwowskiej kawiarni Sans-Souci.

Teatr rozmarłości „Apollo” (Kraków, Zielona 17). Od 1—15 kwietnia codziennie punktualnie o godz. 8 1/2 wieczór nowy sensacyjny program pierwszorzędných atrakcyj! Jan Koliszer, znakomity polski humorysta, ulu-

bieniec Warszawy. Mella Roda, niemiecko-włoska subretka. Les Bethones, międzynarodowy transformacyjny duet taneczny. Josefina Tomson, tancerka Wschodu. Chita Dolores, tancerka. Willini L'Homme Masque, król prezencyjny. Tilde Wilson, subretka wiedeńska. Grethe Broschan, śpiewaczka. Występ gościnny zespołu operetkowego dyr. J. Waldemara: „Zona w koszuli”, operetka w 1 akcie (po raz pierwszy). Mlle Edith d'Gaston, szansonistka francuska (Étoile). Flora de Wittowska, polska subretka. Mariaka Brisky, węgierska śpiewaczka. Helena Tarnowska, deklamatorka. Nelly di Meglio, tyrolska śpiewaczka. Lenke Vécsey, subretka.

Teatr świetlny „Uciecha” Starowiślna 16.

Dwa dramaty, lekka komedia, dwie humoreski, zdjęcie z natury i naukowe, oto program, dzisiaj w sobotę d. 5 b. m. się rozpoczynający. Interesujący ten program potrwa tylko trzy dni, to jest do poniedziałku d. 7 b. m. włącznie, gdyż już d. 8 b. m. we wtorek rozpoczyna się w teatrze „Uciecha” przedstawienia obrazu Quo Vadis.

Przygotowania do wystawienia Quo Vadis są w pełnym toku. Idzie o wystawienie obrazu z pietyzmem, należącym się wielkiemu dziełu Henryka Sienkiewicza, które na obu półkulach ugruntowało sławę polskiego autora. Niestety obca fabryka filmu nie uważała za wskazane wprowadzić do obrazu portretu Sienkiewicza. Przykry ten brak uzupełnia dopiero teatr „Uciecha”; popiersie polskiego autora ukazywać się będzie na ekranie przed każdym przedstawieniem. Również dopiero „Uciecha” przygotowuje odpowiednią ilustrację muzyczną obrazu Quo Vadis. Dobrany z pierwszorzędných artystów sekcja muzyczna wykonać będzie podczas przedstawienia wyjątki ze znanej pod tym samym tytułem opery. Wreszcie napisy tylko polskie będą odpowiednio urządzone, tak, aby nie trwały zbyt długo i nie szkodziły efektowi obrazów.

Blizsze szczegóły przyniosą afisze.

MAŁY FELIETON.

PIOTR VEBER.

O kim mowa?

(Z francuskiego).

Przechodząc mimo, podsłuchałem, jak pani Charolet opowiadała swej sąsiadce:

— Tak, moja pani. Musiałam zamknąć ją na klucz. Ale, co to za chytne stworzenie, to wyobrażenie przechodzi. No, ale teraz mam nadzieję, że się nie wymknie.

— Może pani jest dla niej zbyt srogą — zauważyła sąsiadka.

— Co też pani mówi! Wcale nie, tylko po prostu uważam ją za zbyt młodą na te głupstwa. Pomyśl pani, kręci się tu cały czas ten Charlot, co mieszka naprzeciwko. Ile razy się odwróć — oho! — już się do nas skrada. Poco? Oczywiście do niej! Niedalej, jak wczoraj przydybałam ich razem, w czulej parze. Naturalnie wypędziłam go, jej zaś zapowiedziałam: „jeżeli mi się to raz jeszcze powtórzy, to mnie popamiętasz!” Ach, moja pani, ona radaby wymknąć się pod jakimś pozorem na ulicę, używa najrozmaitszych sposobów, aby tego dopiąć, przypochlebia się, robi do mnie czule minki, ale ja się nie dam wziąć na kawał. O, nie! Odpowiadam jej! „nie z tego, moja panno!” Tak, tak, jeżeli zaniedbać wychowanie i nie być surową, to się od nich najgorszego można doczekać. Zakocha się to, całami nocami, Boże odpuść, wałęsa się gdzieś, Bóg wie gdzie, a potem wraca niepodobne do boskiego stworzenia. A przytem podczas takiej włóczki niestrudno o jakąś napaść, przy której można rozstać się z życiem. O nie, matka czuwa! I chociaż pod innymi względami rozpieszczam ją, niczego jej nie odmawiam, to pod tym jednym jedynym względem jestem nieugięta i stanowcza. Jak skała!

— Przepraszam panią — wtrąciłem, zbliżając się do pani Charolet. — Zapewne pani mówi o swej córeczce, nieprawdaż?

— Nie, panie, mówię o mojej ulubionej suczce — odparła pani Charolet.

Po upływie kilku dni miałem znów sposobność podsłuchać urywek z rozmowy pani Charolet z sąsiadką.

— Pomyśl pani, taka bestya! Przed trzema dniami uciekła z domu. Obeszłam wszystkich znajomych i pytałam, czy jej gdzie nie widziało. Odpowiadają mi: „na łańcuchu trzeba było trzymać”. Już się z tem pogodziłam, że gdzieś zginęła, że już jej nie ujrę, aż tu wczoraj wieczorem wracam do domu i pode drzwiami zastaję — zgadnij pani kogo?

— Ją zapewne?

— Ją właśnie. Stoi skulona i drży z zimna. Wzięłam harap i wytrzępałam jej skórę co się zowie. „Ach, ty gadzino podła, włóczęgo, bydlę nieczemne! Ruszaj mi zaraz do swojej budy!” Zbiłam ją na kwaśne jabłko, ile sił mi starczyło. Skowyczała i wrzeszczała, aż mi uszy omal nie popękały. Nie jej nie pomogło — waliłam, aż mi harap ze zmęczonych rąk wypadł... Teraz śpi w cieple. Mam nadzieję, że ta nauczka, jaką jej dałam, nie pójdzie na marne.

— Za pozwoleniem, szanowna pani Charolet — rzekłem, zbliżając się ku niej — wszak mowa znów o tej suczce?

— Nie, mój panie. O mojej córce.

NADESŁANE.

Także dla dorosłych!

Zażywanie środka posilającego i wzmacniającego okazuje się często wskazanem i to nie tylko dla dzieci, ale także dla dorosłych każdego wieku, kobiet lub mężczyzn. Od dziesiątek lat znana Emulsa Scotta okazała się jako środek zawsze skuteczny, czy to przy stałym osłabieniu, czy też po przebytej chorobie. Już po krótkim stosunkowo użyciu stają się widoczne skutki działania Scotta Emulsi. Zauważyć się daje powrót do sił, szczególnie zwiększa się apetyt. Wskutek czego wracają siły szybko i nowa chęć do życia. Scotta Emulsa jest tak smaczna w zażywaniu, że także dorośli bez odrazy dłuższy czas ją zażywać mogą.

Cena oryginalnej flaszki 2 K 50 h. Do nabycia we wszystkich aptekach. Po przesłaniu 50 h w markach pocztowych do Scott & Bowne, G. m. b. H. Wien VII, z powołaniem się na niniejszy dziennik, przesyła się jednorazowo próbkę dla skosztowania przez jedną z aptek.

STOLLWERCKA
karmelki-mleczne
pożywne smaczne
5 sztuk — 10 halerzy.
Tylko prawdziwe, gdy jest
„STOLLWERCK”
na każdym cukierku.

Stefan Grudziński i Tadeusz Berger

KRAKÓW, ULICA SZEWSKA L. 22. TEL. 305.

ROWERY pierwszorzędnej marki
PREMIER Części składowe i naprawy.

PATHEFONY

Cenniki darmo i opłatnie.

z tubami i bez tub, grające szafirem. Płyty trwałe. Nadzwyczajna czystość i siła głosu. Co miesiąc nowości.

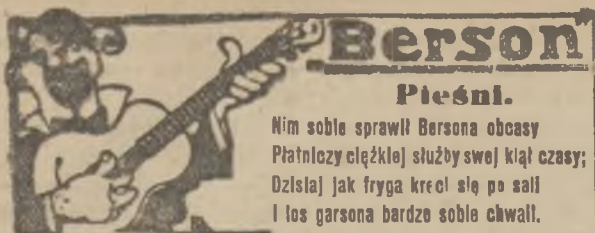

A. S. Hirsch

Magazyn konfekcji damskiej
w Krakowie, ulica Grodzka 30

poleca na sezon najnowsze :: kostiumy, płaszcze i żakiety ::

Zamówienia podług miary wykonuje się w jak najkrótszym czasie po cenach najniższych.

ŻIVNOSTENSKA BANKA FILIA WE LWOWIE

ulica Jagiellońska 1. 8.

Kapitał akcyjny i fundusze rezerwowe
przeszło K 100,000.000.—

Oprocentowujemy wkładki na książeczki po 4 1/2% z prawem podejmowania dziennie do K 5000.— bez wypowiedzenia, a wkładki z wypowiedzeniem 60-dniowym po 4 3/4%.

Wkładki na racunek bieżący po 5% z prawem podejmowania dziennie do K 10.000.— bez wypowiedzenia.

Polecamy nasz kantor wymiany.

Przeprowadzamy wszelkie transakcje finansowe z Ameryką bardzo szybko i korzystnie.

Podziękowanie.

Za sumienne przygotowanie nas w przeciągu 2 i pół miesiąca do egzaminu z buchalterii poj. i podwójnej, który zdaliśmy 20 marca 1913 r. w c. k. Akademii handl. w Krakowie z dobrym wynikiem, składamy W Panu J. Pilchowi, właścicielowi Biura buchalteryjnego „Hermes” w Krakowie, ul. św. Filipa L. 22, serdeczne podziękowanie, polecając Go wszystkim, jako nadzwyczaj sumiennego nauczyciela.

Michał Makowski (celujący); Jan Gizowski, słuchacz praw (bardzo dobrze); Michał Wacławski, sł. praw (bardzo dobrze); Ludwik Sikora, sł. praw; Janina Styczeńówna i Józef Śliwa.

Blizsze szczegóły w auonsie na str. 3.

Bryndza deserowa

„PA-PA“

w oryginalnych 1/4 kg. paczkach jest nieoceniona
w smaku i dobroci.

Syonyści wszechpolacy.

Lwów, 4 kwietnia.

Kłeska, jaką syoniści ponieśli przy ostatnich wyborach do parlamentu, rozbiła obóz syoński na trzy kierunki, każdy z „wybitnym” merem na czele. „Katzenjamer” po klęsce był tak wielki, że cały syoński sztab generalny poszedł w rozsypkę i do ostatnich prawie czasów Syon nie dawał zna

ku życia. Trójmandatowy kandydat dr Zipper pojechał do ziemi ojców na mleko i miód, jako kuracy powyborecz. kandydat na resztę okręgów Stand dalej kontynuował blagą kongresów bazy lejskich, a dr Reich i Ringel otworzyli sobie tymczasem kancelarye adwokackie i zagospodarowali się w „golusie” na „fest”. Stąd zrodziły się w obozie syońskim trzy kierunki: dr Zipper, opuszczając Palestynę, ślubował: niech uschnie ma prawica, jeśli cię zapomnę, Jeruzalemo, a wróciwszy do golusu poświęcał się w chwilach wolnych od zarobku kancelaryjnego — zbieraniu funduszu 100 000 K na budowę gimnazjum hebrajskiego w Jeruzalemie. Na ten „podarunek dla biedaków” w Palestynie wyciągnął już od nędzarzy żydowskich w Galicji w czasie tego strasznego przesilenia 70 000 K. Stand jeździ na kongresy i robi politykę komendantów syońskich z Berlina, a trzeci kierunek reprezentują pp. Reich i Ringel, że „golus” także nie jest pies, że wkońcu lepszy wróbel w garści...

Niemalże też kłopotu było w obozie syońskim z powodu tych trzech kierunków.

W takim rozbiu zaskoczyła syonistów sprawa reformy wyborczej. Dr Zipper dalej zbiera swoje cenciki na gimnazjum hebrajskie, Stand nie może zdecydować się, czy pójść do sejmiku, czy nie, a zwolennicy dra Reicha prą całą siłą pary do sejmiku. Ale jak to zrobić?

I wpadli na genialny pomysł. Wysyłają redaktora „Tagblattu” do dra Głabińskiego, aby zasięgnąć języka. A jego eksc Głabiński szukał właśnie sprzymierzeńców do swego dzieła, do obalenia reformy wyborczej. A tu taka bratnia duszyczka. On ze swoją partią właśnie taki osamotniony w polityce i syoniści także stoją sami. On i jego partia wnet mogą stracić grunt pod nogami, bo oto kończy się właśnie dzięki reformie wyborczej sposobność ciągłego szcucia przeciw Rusinom, a tu właśnie nowa duszyczka sama wpada w jego szpony. Poglaskał ją za to p. Głabiński mile, ale rychło do Grabskiego posłańca z wesołą nowiną i rzecze do swej ofiary:

Musimy zaprowadzić w miastach system proporcjonalny. „Jest moim przekonaniem, że polscy wyborcy powinni być niezależni od głosów żydowskich, a odwrotnie i żydzi od polskich głosów. Mam bowiem to przekonanie, że zdrowe stosunki polityczne nie mogą na daleką metę opierać się na korupcyi i terrorze”.

Nie zorientował się szmok z „Tagblattu”, co znacza te „zdrowe stosunki”, które Głabiński i Grabski chcą zaprowadzić w Galicji odnośnie do żydów, nie zorientował się, że te same zdrowe stosunki do żydów przeprowadzają teraz właśnie przyjaciele polityczni Głabińskiego i Grabskiego w Królestwie, że tam właśnie ci ludzie „niezależniają” teraz właśnie Polaków od żydów i odwrotnie. Nie zorientował się bystry polityk syoński, co to niezależnienie w praktycznej polityce wszechpolaków znaczy, i roztrząbił to proporcjonalne niezależnienie jako zbawienie dla żydostwa. „Tagblattu” i „Wschody” nie posiadały się z radości, wzywano małomiaszczkowych żydów do walki ramię w ramię przy narodowej demokracji za nowym mesyaszem proporcjonalnych wyborów w kurii cenzusowej miast. I wszechpolacy zacierali ręce z radości, bo oto obok hiskupów polskich, podolskiej reakcji i moskalofilów stanęli razem do walki przeciw reformie wyborczej i syoniści.

Ale syonistom nie poszła ta sprawa tak gładko. W społeczeństwie żydowskim spotkali się z naszymi towarzyszami żydowskimi. Na trzech zgromadzeniach ludowych we Lwowie zaprotestowali oni przeciw głupiej i szkodliwej agitacji syonistów za proporcjonalnym prawem wyborczym w kurii cenzusowej. Na tych zgromadzeniach przeciwstawili nasi towarzysze żydowscy hasło proporcjonalności — żądanie rozszerzenia kurii powszechnej miejskiej z odpowiednim uwzględnieniem ludności żydowskiej przez stworzenie żydowskich okręgów wyborczych.

A generalną bitwę z syonistami stoczyli nasi towarzysze żydowscy na zgromadzeniu ludowym, zwołanem przez syonistów w sprawie reformy wyborczej, dnia 1 b. m. Widząc silne stanowisko naszych towarzyszy na tem zgromadzeniu zrezygnowali syoniści z proporcjonalności i postawili jakąś mglistą rezolucję, która nie została przyjęta. Imieniem żydowskiej partii socjalno-demokratycznej napiętnował tow. Einäugler szkodliwą robotę syonistów, a gdy drugi mówca tow. Schwebel zaatakował ich silnie — uciekli syoniści ze zgromadzenia.

Zgromadzenie to było wymownym dowodem, że syoniści mają między żydami taki sam kredyt polityczny, co wszechpolacy w polskim społeczeństwie, jedni i drudzy mogą powoli zacząć likwidować swoje kramiki partyjne.

UŻYWAJĄ TYLKO

NADOBNE PANIE

MYDŁA PRZETŁUSZCZONE

Maryana Malinowskiego

Zgubiono

papierosnice z herbem i monogramem K. S. — Za odniesienie jej do portyars Hotelu Europejskiego nagrody 5 kor.

NOWOŚĆ!

Miniaturowy budzik „Piccola” ślicznie grający, pięknie wykonany, 11 cm. wysoki, werk najlepszej fabryki, stosowny na podarki i t. p. po bajecznie taniej cenie do nabycia u wszystkich P. T. zegarmistrzów i jubilerów.

Cenniki na zegary po idułowe kieszonkowe i t. d. wysłała skład fabryczny
SALO SCHEUER
dawniej Pam i Welschitz
Kraków, Stradom 5/c.

DOM TOWAROWY

S. PITZELE

Kraków, ul. Lubicz L. 3

naprzeciwko dworca kolejow.

poleca w trwałych gatunkach

Skarpetki

ładkie czarne i kolorowe po 30, 40, 50 halery; kolorowe

w prążki po 46 i 60 halery.

Pończochy damskie

ładkie po 36, 46, 66 halery.

Pończochy dziecięce

prążkow. Nr. 1—3, 4—6, 7—9

hal.: 28, 40, 52,

i droższe gatunki po bardzo

tanich, stałych cenach.

ZNAKOMITE

MARMOLADY

DO LEGUMIN

Morelową

Poziomkową

Wiśniową

Porzeczkową

i mieszaną

po najtańszej cenie i w naj-

lepszej jakości poleca

WOJCIECH OLSZOWSKI, Kraków

Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Zofia Biesiadecka

Biurowo podrozy Oswiecim

Elektro-motorowa fabryka
wyróbów masarskich

A. Różycki
Sławkowska 1. 22

poleca znakomite młode szynki, wyborowe kielbasy, połędwice wiejskie, polski smalec i słoninę. — Wysyłki za pobraniem odwrotnie.

Do sklepów znaczny opust.

Nadszedł
świeży transport

szlafroków

po koron 5.50 za sztukę

Karolina Kleinman

Kraków, ul. Grodzka 43.

Panna

z dłuższą praktyką sklepową do pierwszorzędnego sklepu, poszukiwana zaraz.

Zgłoszenia pod „Tylko pierwszorzędną siłą” do Biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, plac WW. Świętych 11.

Do sklepów znaczny opust.

BILETY

OKRĘTOWE

— DO —

AMERYKI

i KANADY

KTO SIĘ CHCE UCHRONIĆ

OD ZAWODÓW I STRACI

NIECH ŻADA POUCZENIA

ZOFIA

BIESIADACKA

OŚWIECIM.

poszukuję panay

do Lwowa, do 2 chłop

w wieku 2 1/2 i 6 lat, z d

szemi świadectwami. Po

można objąć zaraz. Hon

ryum koron 30— miesiąc

i całe utrzymanie. Oferty

semne z dołączeniem od

świadectw do działu in

„Naprzodu”, plac WW. Ś

tych 11, pod 2239

Do sklepów znaczny opust.

Linia Hamburg—Ameryka

Regularne przewożenie podróżujących
znanymi pierwszorzędymi parowcami

HAMBURG—NOWY-YORK

HAMBURG—FILADELFA

HAMBURG—KANADA

Hamburg—Brazylja	Hamburg—Afryka	Hamburg—Wenezuela
Hamburg—La Plata	Hamburg—Indyjskie	Hamburg—Kolumbia
Hamburg—Arabia	Hamburg—Środkowa	Hamburg—Kuba
Hamburg—Persja	Ameryka	Hamburg—Meksyko

ANTWERPIA—KANADA.

Linia Hamburg—Ameryka prowadzi prawie na wszystkich swoich nowojorskich parowcach cztery klasy przewozowe I. kajuta, II. kajuta, III. klasa i międzypokład.

Parowce Linii Hamburg—Ameryka dają przy znakomitym utrzymaniu, prędkości i wygodnym przewozie dla podróżujących w kajutach i wychodźców.

O wyjaśnienia i co do przewozu należy się zwrócić do Generalnej reprezentacji linii Hamburg—Ameryka, Wiedeń, L. Kärntnerstrasse 38, albo do jej agenta

we Lwowie, ul. Gródecka 95; w Czerniowcach, Herrongasse 16.

Pół darmo!

W moim przedsiębiorstwie pozostają codziennie wielkie ilości resztek; hy je zbyć, jestem zmuszony sprzedawać takowe za każdą cenę. — Kto chce sposobność wykorzystywać i swoją rodzinę na długi czas zaopatrzyć niech zamówi za

kor. 18.— 1 paczkę resztek
zawierającą 40 metrów różnych resztek

a mianowicie: wspaniałe kanafas, mocny oksford na koszula, bardzo dobre zefiry, płócienka na spodnie i bluzki, białe lino płótno, druk i t. d. Wszelkie resztki są pierwszej jakości, niepuszczające w praniu i bez skazy. Długość resztek 4—12 metrów, da się zatem każda reszтка dobrze użyć. Najmniejsza przesyłka 40 mtr. za pobroiem. Przy większym odbiorze 3% rabatu.

S. Stein, tkalnia płócien, Nachod
w Czechach.

GUMOWE specjalności dla

Panów i Pań
Prawdziwe francuskie dla panów I-szej jakości praw. mark. ochronna „KOLONIA” jako najlepsza do- trzechna znana marka. 3 szt. K. 1-10, 6 szt. K. 1-20, 12 szt. K. 1-30 z dołączeniem 42 str. zawierającej broszury z ilustracyami, wysyta niezmiennie, bez podawania firmy i zawartości, dyskretnie, za zaliczką, albo poprzedniem nadesłaniem należności w markach pocztowych jedyną firmą tego rodzaju.

J. Kukla, Praga, Perlowa Nr. 38.

Wszędzie znany, sławny i ulubiony student Uniwersytetu. Przy większych zamówieniach znacznie niższe ceny.

A. THIERRY'EGO BALSAM

JEDYNE PRAWDZIWE z zieloną zakonnice, jako markę ochronną.

Wszelkie fałszerstwa, naśladowstwa i sprzedaż innego balsamu z utudniami znakami, będą ścigane sądownie i surowo karane. — Ogólnie znane z dobrego działania przy wszelkich cierpieniach w szyi, kaszlu, wyrzucie, chrypcie, zapaleniu gardła, bólu pierśiowym, cierpieniu płuc, szczególnie przy influency, cierpieniu żołądka, zapaleniu wątroby i śledziony. Braku apetytu, złego trawienia, zaparcia, zewnętrznego przy bólu zębów i chorobom jamy ustnej, darcia mięśni, oparzeniu, wyrzucie etc.

12 małych lub 6 podwójnych lub 1 duża specyjalna rodzinna flaszka koron 5-80.

Apteczka A. THIERRY'EGO jedynie prawdziwa centyflowa maść

zapobiega i usuwa zatrucie krwi. Czynniki prawie każdą boleśną operację zbytnią. Znajduje zastosowanie przy słabych piersiach, wstrzymaniu oddechu, pokarmu, otwartości piersi, otwartości ranach, nóg lub stopy, ranach, obrzmieniu nóg, nawet przy próchnieniu kości, przy ranach z uderzenia, ułucia, postrzelenia, przy ranach ciętych i zgnieceniach; do wyciągania wszelkich ciał obcych jak: szkła i drzazgi, piasku, śrutu, kulek, etc. Przy wszelkich wrzodach, naroślach, karbunkach, nowotworach, nawet skrzepach; przy kurczakach, obrzmieniu paznokci, pęcherzach, oparzeniu nóg, ranom z parzenia, przy odleżeniu, upływie z uszów i przy zranieniu dzieci etc. etc. Wysyłka tylko poprzedniem nadesłaniem należności lub za zaliczką.

2 stoiki kor. 3-60.

Adresować należy: Schutzengel-Apothek d. A. THIERRY in Pragera bei Rochitsch.

Do nabycia w aptekach i hurtow. składach drogueryjnych.

We Lwowie do nabycia: M. SZOŹSKI, aptekarz. SZYMON HAY aptekarz i PIOTR MIKOLASCH i Sp. droguerya.

Ostatni tydzień!

Nieodwołalnie 10 kwietnia 1913 ciągnięcie.

Loterya na dochód ogrzewań

4650 wygranych rzeczywistej wartości 80.000 koron.

Pierwsze trzy główne wygrane 35.000, 5000, 1500 K

wypłaci się na żądanie wygrywającego po potrąceniu 10% i ustawowego podatku od wygranej gotówką.

Losy po 1 koronie do nabycia we wszystkich trafikach, kolekturach loteryjnych, kantorach wymiany i w biurze loteryjnym: Wiedeń, L., Goldschmiedgasse 8.

Zdolnych agentów

poszukuje za stałą miesięczną pensją w każdej miejscowości Austr. Węg. i za granicą do sprzedaży różnych losów wartościowych na raty, oraz zastępstwo asekuracyjne. Zgłoszenia przyjmuje Generalna reprezentacja, Kraków, Dietla 73, Holzmanna.

DLA REKLAMY!

Postanowiłem każdego przekonać, że tylko u mnie za małe pieniądze dostać można ubrania dziecięce najlepszej jakości i elegancko wykonane od koron 5-50, oraz eleganckie spodnie najnowszego fasonu i dobrego kroju. Wykonanie staranne. Kolory według życzeń, podanie miary wystarczy, objętość w pasie i długość w kroku. — 1 para koron 5-50, 2 pary koron 10-50. Uwaga! Ryzyko wykluczone, zamiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. — Na prowincję wysyłka za zaliczką. Wilhelm Rickel, Kraków, ul. Krakowska 14.

Rowery »Styria«

są najstarszą, najlepszą

i ustaloną światową sławę mającą marką znawców.

Przy zakupie prosimy zwrócić uwagę na umieszczoną obok markę ochronną.

Zastępstwa w każdej większej miejscowości Galicyi.

Wyłączna sprzedaż na Kraków i Podgórze u firmy:

Gertler i Brand, Kraków, ul. Wiślna L. 8.

BIBUŁKI CYGARETOWE

BRAUNSTEIN FRÈRES

PARYZ

NAJNOWSZE MARKI

ZOUAVE DORÉ (ZŁOTY DRUK)
ZOUAVE VERGE

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH WIĘKSZYCH
HANDLACH I W C. K. TRAFIKACH GALICYI.

Tylko raz w życiu!

50.000 kółder
po koron 1-95,

dla eksportu na Bałkan przeznaczono, ze względu jednak na wojnę tutaj zatrzymane z prawdziwej berneńskiej himalaja wełny, około 200 cm. długie i 130 cm. szerokie w piękne paski i desenie, z pięknym kolorowym obramowaniem. Sprzedaje się tylko krótki czas po połowie ceny kosztów wytwórczych po tylko kor. 1-95 za sztukę. — Te zimowe kółdry himalaja są 2 razy tyle warte i tylko jedna droga zapas starczy po następujących sensacyjnych cenach u nas do nabycia: 1 kółdra zimowa himalaja kosztuje tylko K 1-95. 3 kółdry zimowe himalaja kosztują tylko K 5-70. 6 kółder zimowych himalaja kosztują tylko K 11.—.

Wyłączna sprzedaż za pobraniem

M. SWOBODA, WIEDEŃ III/2, Hiesgasse 13/262.

PERŁA ADRIATYKU

Jest przewybornem winem deserowem

Perla Adriatyku

polecana bywa jako wino wzmacniające i chętniej używana, aniżeli inne wina stołowe

Perla Adriatyku

jest najlepszą marką dalmatyńskiego, czerwonego wina deserowego, a ponieważ nie jest ona droższą od innych podobnie nazywanych win deserowych, przeto należy bacznie uważać na nazwę i markę ochronną „Merkur”

Perla Adriatyku

podlega stałej kontroli Zakładu rozpoznawczego Gremium Aptekarzy we Wiedniu, IX., gdzie każdy może polecić bezpłatnie zbadanie jej prawdziwości

Perla Adriatyku

jest do nabycia tylko w oryginalnych flaszach w lepszych handlach delikatesów i win, oraz w restauracjach i drogueryach

Hurtowna sprzedaż

W. BERGEL

c. k. dostawca nadw. Wiedeń XIX/I.

Piegi

Do usunięcia piegów używają najrozmaitszych środków. Wszystkie te środki oparte są na jednakowych zasadach, mianowicie na wybielaniu piegów. Ten sposób postępowania nie jest właściwy. Chcąc usunąć piegi, nie wystarczy je wybielić, gdyż po

przerwaniu kuracji piegi występują ponownie. Trzeba je przeto zupełnie zniszczyć. U-unać piegi zupełnie można tylko zapomocą tak zwanego kremu „Santo”. Twarz należy natrzeć tym kremem i następnie zmyć mydłem. Ten sensacyjny krem usuwa piegi zupełnie w krótkim czasie i czyni cerę piękną, rumianą-białą. Krem ten sporządzony jest pod kierunkiem prof. uniwersytetu dra Hager'a prawnie chroniony i jest dziś jedynym pod gwarancją, skutecznie działającym środkiem, prztem zupełnie nieszkodliwym. Pudełko jedno wystarczy.

Cena kor. 2-50, pocztą kor. 2-80 franko.

Sposób użycia dołączony.

Zamówić za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem gotówki:

J. KUKLA, Praga, ul. Perlowa 33.

Czcigodna Gospodyni!

Proszę kupować wyłącznie

„DIADAL”

PALONA KAWA

która jest najlepszą na świecie, nie traci nigdy swej sily, smaku i zapachu. Prawdziwa tylko w zamkniętych paczkach z tą marką ochronną.

Strzeżmy się przed bezwartościowymi naśladowstwami. Do każdego 2 kilo darmo garnuszek reklamowy. Generalny zastępca na Galicyę: Lamm & Co, Lwów.

Diadal kawa palona . . . 1/4 kg. K 1-25

Diadal salon. pal. . . 1/4 . . . 1-35

Elite Diadal palona . . . 1/4 . . . 1-50

Diadal kawa palona znosi wskutek swej wydatności podwójnie tyle domieszek, jak każda inna kawa, jest zatem tańsza.

Do nabycia we wszystkich sklepach korzennych.

Podawaną jest w Kawiarni Sans-souci.

Przesyłam broń wszelkiego rodzaju

na próbkę na 10 dni.

1-lukki lankaster od K 20—, du-
bultówki lankaster od K 30—,
Hammer od K 70—, flaberty
od K 8—, rewolwery od K 5—,
pistolety od K 2—, wzwyt
bunkierzy Rostrowo karna. F. Ousek.
Inbryka broni, Opoczno Nr. 2136,
an der Staatsbahn (Czechy).

Lactol usuwa po dłuższym użyciu piegi.

Lactol niszczy wagi.

Lactol usuwa wypryski i zaczerwienienia skóry.

Lactol usuwa zmarszczki.

Lactol jest jednym z tych środków toaletowych francuskich, który w każdym domu znajdować się powinien.

Cena pudełka 2 K.
Do nabycia w aptekach, drogueryach i składach perfumeryi.

APTEKA

pod Złotym Jeleniem
we Lwowie

została już przeniesio-
ną do nowego lokalu

Rynek 18

! NA RATY !

By szybko wielką
ilość łańcuszków i
wspaniałych zeg-
arków sprzedać
dostarczam w ca-
łych Austro-Wę-
grzech natychmiast
za kor. 14 pierwszo-
rzedny prawdziwy
wzrost zegarek re-
montar z 3 srebr-
nymi kopertami ład-
nie grawerowanymi
i 14 karatowy złoty łańcu-
szek pancerny najnowszego fa-
sonu cechowany za kor. 140.
Na najdogodniejszych warun-
kach tylko kor. 4 miesięcznie.
Zegarek i łańcuszek także dam-
ski. Wysyłka natychmiastowa
wszędzie za pobraniem pierwszej
kwoty kor. 14. — R. LECHNER,
Dom towarów jubilerskich, Lun-
denburg Nr. 481.

Cztery tygodnie na próbę

i do obejrzenia wysyłam moje
uznane rowery marki „Bohé-
ma” z 6-letnią gwarancją za
dobrą robotę i materiał. Czę-
ści składowe najtańiej. Osobom
godnym zaufania dogodne wa-
runki płatności. Fr. Dusek, fa-
bryka rowerów Opocno Nr. 2068
a. d. Staatsbahn Czechy.
Ilustrowane cenniki darmo!

K 500.000

wszystkich główn. wygranych
13 ciągnięć rocznie 13
Najbliższe 2 ciągnięcia już
w marcu 1913.

5 oryginalnych losów
1 austr. los czerwonego krzyża
1 włoski los czerwonego krzyża
1 węgierski los czerwonego krzyża
1 los bazyliki
1 los serbski państw. tytoniowy.
Wszystkie 5 losów razem w
miesięcznych ratach po K 6.—.

Każdy los wygrywa.

Natychmiastowe wyłączenie pra-
wo do wygranej już po za-
płaconiu pierwszej raty, na
mocy prawnie wystawionego
dokumentu. Zamówienia prze-
kazem pocztowym.

Kantor wymiany Zygmunta Hirsch-
berga, Kraków, Rynek L. 9, I. p.

Księgarnia S. A. Krzyżanowskiego
W KRAKOWIE

poleca dzieła pedagogiczne
Reussnera do bardzo przedkij
i najłatwiejszej nauki obcych
języków w Szkole i w domu, bez-
płatnie, bo bez nauczyciela z ob-
jaśnieniem wymowy i klu-
czem p. t.

SAMOUCEK

Polsko-Niemiecki
kurs I-szy kor. 240—
kurs II-gi kor. 480.
Polsko-Francuski
kurs I-szy kor. 360 —
kurs II-gi kor. 960.
Polsko-Angielski kurs
I-szy kor. 280 — kurs II-gi
kor. 360.
Polsko-Rosyjski kurs
I-szy kor. 420 — kurs II-gi
kor. 840.
Bezpłatne zażycie wysyła
księgarnia po nadesłaniu 15 hl.
na portu.

Panie domu! Baczność!

Nie kupujcie masła ani innego tłuszczu zastępującego masło, nie spoży-
wajcie poprzednio słynnej i wszędzie wypróbowanej marki światowej

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARYNY

„UNIKUM“ nie jest żadną margaryną roślinną.
„UNIKUM“ zrobiona jest z najczystszego tłuszczu wołowego z jak najle-
piej pasteryzowaną śmietaną, a tego powodu ma naj-
większą wartość pożywną i jest rzeczywiście zdrową.
„UNIKUM“ nie jest wyrobem sztucznym, lecz najczystszym na-
turalnym produktem.
„UNIKUM“ jest w 50% tańszą od zwykłego masła, i pod gwa-
rancją o wiele wydatniejszą jak ono.
TYLKO BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ jest rzeczy-
wiście jedynym prawdziwym zastępstwem masła,
które wszystkie dotychczas zachwalane o wiele
przewyższa.

Wyrób
BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ zabezpieczony jest ciągiem
państwową kontrolą, co jest awidocznym na każdym opakowaniu.

Szanowna Pani!

Niech Pani nie da się złudzić innymi ogłoszeniami i niech używa
zamiast masła do
smażenia
pieczenia
gotowania
smarowania chleba

wyłącznie
Blaimscheina margaryny „UNIKUM“
Wszędzie do nabycia. Na próbę darmo i oplatnie.
ZJEDNOCZONE FABRYKI MARGARYNY I MASŁA, WIEDEŃ XIV.

Maszynki do włosów

Nr. 1
Kor. 3-80
Nr. 2
Kor. 4-80

Maszynki do golenia

Nr. 1 z 2 ostrzami
Kor. 1-10.
Nr. 2 z 6 ostrzami
Kor. 2-30.
Nr. 4 z 6 ostrzami
K 4-50 w kasie.

B. Greschler, Kraków, Grodzka 43
Skład towarów żelaznych i stalowych.
Cenniki ilustrowane na żądanie gratis.

Canadian Pacific Railway Company

posiada najszybsze połączenie z Tryestu do Kanady, z Antwerpii
i z Liverpoolu do Kanady, oraz do Ameryki Północnej

Okrety towarzystwa Canadian Pacific jadące z Tryestu nie posiadają wcale
młodzieży, ale tylko same kajuty na 2 do 6 osób, mianowicie tylko kajuty
drugiej i trzeciej klasy. Wskutek tego wszyscy pasażerowie mogą używać
pokładu do spaceru, sal do palenia, salonów dla pań, sal muzycznych i t. d.

Najwygodniejsza i najtańsza podróż. Wszelkich wyjaśnień udziela:
Reprezentacja Canadian Pacific w Krakowie, Floryńska 44.

Panowie!

cierpiący na utratę męskiej
energii, niechaj użyją na-
tychmiast działającego środka
„LETTIN“
złożonego ze składników che-
micznych. — Żadne lekarstwo.
Cena Kor. 5.—. Przesyła dyskre-
tnie bez podania zawartości.
Sposób użycia załączony.
V. Weingartner, droguerya, Wie-
deń, XVIII., Sternwartestr. 11-12.
Dla starszych mężczyzn konieczne.

Cennik wysyła darmo „Vera“
Lwów B. route 3. Tel 1210.

Monier do prywatnej elek-
rowni potrzebny zaraz.
Zgłoszenia z opisem świa-
dectw pod adresem: Zakopane
Warszawianka.

KWARGLE

piętne, 1 skrzynka 150 szt.
(2 1/2 kopy) za 4 kor. wysyła
fabryczny skład serów
Bracl Rolniczych
Kraków, Włocławek 7/n.
Cenniki wszystkich gatunków
serów wysyłam darmo i oplatnie.

Prawdziwe berneńskie materye

na sezon wiosenny i letni 1913 roku.

Reszta długości 3-10 mtr. wy-
starczająca na kompletne ubra-
nie męskie (marynarka, kami-
zelka i spodnie) kosztuje tylko 1 reszta kor. 1
1 reszta kor. 1
1 reszta kor. 1
1 reszta kor. 2
Reszta wystarczająca na czarne ubranie salono-
we K. 20.—. Wszelkie sukna na zarzutki, ubrania turystyczne,
kamgarny jedwabne i t. p. wysyła po cenach fa-
kcyjnych znany z rzetelności skład sukna

Siegel-Imhof w Bernie (Morawy)
Próbki darmo i oplatnie.

Korzyści, jakie zyskuje każdy sprowadzający materye
z miejsca fabrycznego wprost z firmy Siegel-Imhof są
znaczące. Stała niska cena. Wielki wybór. Ścisłe najdo-
kładniejsze wykonanie nawet najmniejszych zamówień
z najnowszych materyi.

Zjedn. austriackie akc. Towarzystwo żeglugi parowej Austro-Amerykan

Specjalna Tryes
nowa linia Kana

Regularna i bezpośrednia komunikacja z Austrią wprost
portów kanadyjskich, do Północnej i Południowej Ameryki

Następne odjazdy do Kanady okrętami:

„Argentina“ 15 marca wprost do Portland w Kanadzie
„Alice“ 19 kwietnia „Quebec“

Informacji udziela i sprzedaż kart okrętowych uskuteczniają:

Kraków: Jeneralna Agencja (Goldlust i Ska) Lubicz 7 (naprz.
dworca kolei), jakoteż wszystkie podlegające jej prowiz-
yjne agencje, — następnie Lwów: Biuro pasażerskie Am-
erykany, Grodecka 93; Tryest: Dyrekcja Austro-Ameryk-
Via Molin Piccolo 2; Wiedeń: Biuro pasażerskie Austro-Am-
I., Kärntnering 7, II., Kaiser Josefstrasse 36 oraz Jene-
Agencja Austro-Amerykany, Schenker i Ska.

Bardzo zajmujący TELESKOP

Kor. 3-50. — Wyłączna dyskretna wysyłka za pobraniem
M. Swoboda, Wiedeń, III/2, Hiesgasse 13—

Tanie pierze

1 kg. szarego, dobrego, darte-
go, 2 K, lepszego K 2-40, najlepsz-
go, białawego K 2-80, białego K
białego puchowego K 5-10; 1 K
bardzo dobrego, śnieżno-białego
dartego pierza K 6-40 i 8, sz-
tego puchu K 6 i 7, białego, dobrego K 10, najlepsz-
brzusznego K 12. — Przy odbiorze od 5 kg. oplatnie

Gotowa pościel

z czerwonego, niebieskiego, białego
złotego nankinu, 1 pierzyna 180 cm
długa, około 120 cm. szeroka wraz z dwoma poduszkami
każda po 80 cm. długo, 60 cm. szeroka, napełniona nowym
szarem, bardzo trwałym puszystym pierzem K 16, pół-
chem K 20, puchem K 24. Pojedyncze pierzyny K 10, 1
14, 16. Poduszki po K 3, 3-50, 4. Pierzyna 200 cm. długo-
140 cm. szeroka K 13, 14-70, 17-80, 21. Poduszki 80 cm
długo, 70 szerokie K 4-50, 5-20, 5-70. Piernaty z siln-
dymki w pasy 130 cm. długo, 116 cm. szeroka K 12-80
K 14-80. — Wysyłka za zaliczką od korek 12 oplatnie
Zamiana dozwolona, za nieodpowiadającą pieniądze się zwraca
Szczegółowe cenniki darmo i oplatnie.

S. BENISCH w Deschenitz Nr 869 (Czechy)

KOR. 8.50 NOWOŚĆ!

Nr. 99 3/4 R. Radium Ant-
Remontoar zegarek, w
kłowej oprawie, z dob-
uregulowanym anker-
kiem, z posrebrzonym
stalowym cyferblatem
prawdziwą masą Radium
(nie fosfor), który w ci-
ności wyraźnie godzi-
wskazuje. — Trwała
świecenia. Za sztukę
8-50. Radium kieszon-
budzik w oprawie nik-
wej lub stalowej K 24
Za każdy zegarek 3 lat-
pisemna gwarancja.
syłka za pobraniem
poprzedniem nadesłaniem
c. i k. nadw. dostawca w BrUX Nr. 809, Czechy. — Bog-
ilustr. główny katalog z 4000 rycin na żądanie darmo i oplatnie.